

JAARPLAN 2019

Mei 2019

Voorwoord

Hierbij presenteren wij u het jaarplan 2019 van de Participatieraad Heerenveen.

2019 is inmiddels het vijfde uitvoeringsjaar van de nieuwe zorgtaken van de gemeente. Voor de Participatieraad alle redenen om de (verbeter-)plannen, de cijfers, de kwaliteitsgegevens, de resultaten van cliënttevredenheidsonderzoeken en evaluaties actief te volgen en zo nodig van adviezen te voorzien. De samenwerking tussen gemeente en inwoners is essentieel om goede kwaliteit in de zorg en ondersteuning te krijgen. Door regelmatige feedback van inwoners kan de gemeente, door hiernaar goed te luisteren, de juiste kwaliteit realiseren.

Het college van B&W daarbij adviseren is voor ons als Participatieraad opnieuw een hele uitdaging. Onze werkwijze met werkgroepen met goede contacten in de Heerenveense samenleving vormt hiervoor een belangrijke basis. De werkgroepindeling is in 2018 aangepast aan de nieuwe doelgroep benadering van de gemeente. Voor de dagelijkse praktijk in de woonservicezones en ook bij de opgestarte raadplegingen rond de bredere gemeentelijke Omgevingsvisie Heerenveen zal meer aandacht voor signalen zijn. De samenwerking met al deze contacten wordt door de Participatieraad bijzonder op prijs gesteld.

Er staan in 2019 belangrijke aanpassingen in de WMO gepland, zoals de doorontwikkeling Sociaal Domein. Daarbij staan er in het Hoofdlijnenakkoord voor de beleidsperiode 2018-2022 van het huidige college diverse thema's die om brede aandacht van de Heerenveense burgers vragen. Daarom vindt de Participatieraad dat er niet alleen kan worden volstaan met advies vragen aan de Participatieraad. Zeker wanneer van burgers meer eigen verantwoordelijkheid wordt verwacht. Juist dan is het wenselijk dat burgers zelf en maatschappelijke organisaties ook actief meedenken en meepraten over gewenste richtingen. De Participatieraad heeft dit reeds geadviseerd en hopelijk krijgt dit steeds meer navolging. De Participatieraad zal zich in 2019, zoveel en zo vaak als mogelijk is, proactief opstellen en meewerken aan een vlotte uitwerking van de voorliggende taken. Het college hierover ook blijvend ongevraagd advies geven zien we ook nu weer als één van onze taken. Aan een goede monitoring van de gemeente op de nieuwe taken hecht de Participatieraad bijzondere waarde.

In deze tijden van continueren en doorontwikkeling is een jaarplan een belangrijk houvast. Voor 2019 richten we ons op zeven speerpunten. Deze zijn uitgewerkt in een aantal algemene activiteiten en in een veelheid van werkgroep activiteiten.

Hopelijk biedt het jaarplan 2019 u een helder beeld en kunnen ook onze samenwerkingspartners hier goed mee uit de voeten.

Indien dit jaarplan aanleiding vormt voor vragen of opmerkingen of wilt u anderszins reageren dan kunt u ons mailen: participatieraad@heerenveen.nl, of bellen telefoonnummer 0513-617565.

Namens de Participatieraad,

W.G.J. Dommerholt-Visser
Voorzitter

D. J. Kleinhesselink
Secretaris

Inleiding

De opbouw van ons jaarplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- uitgangspunten
- wat wil de Participatieraad bereiken
- de werkwijze
- activiteiten algemeen
- activiteiten van de werkgroepen

We zien een logische opbouw aan de hand van bovenstaande indeling, waarbij we beginnen met algemene uitgangspunten en eindigen met de specifieke activiteiten.

Uitgangspunten

De Participatieraad Heerenveen wil een proactieve adviesraad zijn. Ze stelt zich onafhankelijk en kritisch op en stelt de burger centraal.

De Participatieraad gaat bij zijn advisering altijd uit van de vraag van de inwoners van Heerenveen en bekijkt in welke mate dit beleid er toe bijdraagt dat alle inwoners van Heerenveen mee kunnen denken en meedoen in de Heerenveense samenleving. Daarnaast kijkt de Participatieraad kritisch of beleid bijdraagt aan de zelfredzaamheid van de inwoners.

Wat de Participatieraad doen en wat willen we bereiken in 2019.

Belangrijke organisatorische en inhoudelijke **speerpunten** zullen in 2019 zijn:

- Proactief en aan de 'voorkant' via de eigen werkgroepen vaker en beter aansluiten bij de veranderende werkwijze en de te beoordelen beleidsagenda-stukken van de gemeente. In de relatie met het ambtelijke apparaat investeren. Onze rol -mogelijk- versterken en verbeteren.
- Met de ingestelde wijkduo's, steeds 2 leden van de Participatieraad per wijk of gebiedsteam, oren te luister leggen en op de hoogte komen van algemene of (dorps-)specifieke sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen.
- Doorgaan met het aanhalen en verstevigen van de contacten in de Heerenveense samenleving. De signalen die worden gegeven door inwoners en de maatschappelijke organisaties zijn van groot belang voor een goede advisering aan het college. Daarbij voor een groter publiek meer zichtbaar zijn als Participatieraad, bv. via media en persberichten.
- Het actief blijven volgen -zoals begonnen in 2017- van cijfers, kwaliteitsgegevens, resultaten cliënttevredenheidsonderzoeken en verbeterplannen en zo nodig op basis daarvan het college van adviezen voorzien. De samenwerking tussen gemeente en inwoners is essentieel om goede kwaliteit en ondersteuning te krijgen. Door regelmatige feedback van inwoners kan de gemeente, door hiernaar te luisteren, de juiste kwaliteit realiseren.
- Ook in 2019 zijn toegankelijkheid en integratie heel belangrijke thema's die de Participatieraad in de adviezen -gevraagd en/of ongevraagd- mee gaat nemen. Toegankelijkheid van voorzieningen moet voor elke burger zijn geborgd en integratie is een even belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in onze samenleving.
- Aandacht voor de regionale thema's (via centrumgemeente Leeuwarden), daarbij tijdig beginnen en signalen ophalen.
- De Participatieraad zal zorg dragen voor voldoende aanvullende instroom van nieuwe leden en zal blijvend aandacht besteden aan evaluatie en scholing van de raad zelf.

De werkwijze

1. Het dagelijks bestuur (DB) ontvangt een actuele planning van beleidsontwikkeling. De werkgroepen onderhouden contact met betreffende beleidsambtenaren en maken de afspraak met de beleidsambtenaar wanneer de werkgroep betrokken kan worden om mee te denken.
2. In 2018 zijn wijkduo's gevormd met als taak de ontwikkelingen in de woonservicezones te volgen gericht op samenwerking dorpen/wijken met Meitinkers en welzijnsprofessionals.
3. Indien nodig, wordt er in een advies aan het college gevraagd de Participatieraad te informeren over de uitvoering van het beleid en de evaluatie.
4. De afspraken met -en toezeggingen door- het college worden nauwkeurig gevolgd, en bij het niet nakomen ervan wordt direct actie ondernomen door het DB.
5. Indien een advies niet wordt overgenomen dan wordt bekeken of het zinvol is de gemeenteraad te benaderen met een ongevraagd advies en/of door mondeling contact te zoeken met de raadsfracties.
6. De indeling van de werkgroepen is als volgt:

Werkgroep Jeugd	Preventie-toegang-jeugdzorg, inkoop, huiselijk geweld, jeugd-ggz	Cobie Aandewiel (contactpersoon); Jolanda Jorna; Gosse Spiekhout en Johannes Wassenaar
Werkgroep Ouderen	Preventie-toegang, Soarch foar thûs, dementie, eenzaamheid, mantelzorg, ggz, ouderenzorg	Johannes Wassenaar (contactpersoon); Sophia Cuperus, Althea Browne, Johan Mintjes en Jelle Roorda
Werkgroep Meedoen en Voorzieningen (mensen met beperking)	Preventie-toegang-voorzieningen, pgb, inkoop, onafhankelijke cliëntondersteuning, VN-verdrag, mantelzorg, vrijwilligerswerk, overige ggz-aangelegenheden	Jolanda Jorna (contactpersoon); Cobie Aandewiel; Jolanda Jorna; Sophia Cuperus en Dick Kleinhesselink
Werkgroep Werk en Inkomen (werkelozen/bijstand)	Preventie-toegang-voorzieningen, armoede, schuldhulp, laaggeletterdheid,	Althea Browne (contactpersoon); Renie Plantinga, Johan Mintjes, Gosse Spiekhout en Hans Kingma
Ad hoc Werkgroep Privacy in het Sociaal Domein	(voorlopige) Regelgevingen m.b.t. het Sociaal Domein	Althea Browne, Renie Plantinga en Dick Kleinhesselink
Dagelijks bestuur	Dagelijks bestuur en Bestuurlijk Overleg	Willy Dommerholt (voorzitter), Renie Plantinga (vicevoorzitter) en Dick Kleinhesselink (secretaris/penningmeester)

In principe is elk lid van de Participatieraad actief in 2 werkgroepen, waarbij het DB ook als werkgroep wordt beschouwd.

Aangezien nieuwe wet en regelgeving soms meerdere terreinen van de WMO 2015, Jeugdwet of Participatiewet betreft, worden er soms ad-hoc werkgroepen samengesteld ter voorbereiding van adviezen.

Overzicht wijkduo's woonservicezones

Woonservice zone	Dorpen en wijken	Contactpersonen
1.	Heerenveen-Noord, Centrum, Terband, Luinjeberd, Tjalleberd, Gersloot, Haskerdijken en Nieuwebrug	Johannes Wassenaar en Althea Browne
2.	Skoatterwâld, Oranjewoud, De Knipe en Bontebok	Cobie Aandewiel en Jolanda Jorna
3.	Jubbega, Hoornsterzwaag, Oude-en Nieuwehorne	Johan Mintjes en Dick Kleinhesselink
4.	Heerenveen-Midden, De Akkers, Oudeschoot; Mildam en Katlijk	Gosse Spiekhout (en invaller)
5.	Nijehaske, De Greiden, De Heide en Nieuweschoot	Sophia Cuperus en Hans Kingma
6.	Akkrum, Nes en Aldeboarn	Jelle Roorda (en invaller)

Activiteiten algemeen

Voor een deel zijn er elk jaar terugkerende activiteiten door de kerntaken van de Participatieraad. Daarnaast worden er elk jaar ook nieuwe activiteiten ontplooid.

5.1 Het vergroten van de beïnvloeding van het gemeentelijk beleid

- ✓ Het college gevraagd en ongevraagd adviseren op alle relevante beleidsterreinen die bijdragen aan de participatie van de burger in de gemeente Heerenveen.
- ✓ Tijdig meedenken bij de ambtelijke voorbereiding van beleid.
- ✓ Publiciteit.
- ✓ Het onderhouden van een goede relatie met het college en de ambtenaren.

5.2 Toetsing van de uitvoering van het gemeentelijk beleid

- ✓ Van belang is de vraag of de voorgenomen resultaten zijn behaald en welke maatschappelijke effecten, o.a. de mate van participatie, er zijn bereikt.
- ✓ Zijn de resultaten onvoldoende, wordt er eventueel ongevraagd advies uitgebracht.
- ✓ De voortgang c.q. toezeggingen van het college n.a.v. de adviezen van de Participatieraad worden bekeken en zo nodig besproken met de betreffende werkgroep.
- ✓ Er wordt gebruik gemaakt van monitoren, cliënt-tevredenheidonderzoeken, benchmarks, jaarverslagen van klachtencommissies, beroep/bezwaarcommissie, sociaal team, informatie van de achterban via hun maatschappelijke organisaties, panels, rondetafelgesprekken etc..

5.3 Actieve rol ten aanzien van de brede visie op het Sociale Domein

- ✓ Bevorderen dat burgers en maatschappelijke organisaties in dorpen en wijken actief betrokken worden bij het opstellen en uitwerken van de visie.
- ✓ Bevorderen dat zorg en ondersteuning conform wensen van de gebruikers worden georganiseerd, zodat zij eigen regie hebben en eigen keuzes kunnen maken.
- ✓ Bevorderen dat instellingen en maatschappelijke organisaties gestimuleerd worden tijdig in te spelen op veranderingen en daarbij hun cliënten ook betrekken.
- ✓ Bevorderen dat de gemeente de burgers tijdig informeert over veranderingen, zodat gebruikers ruime gelegenheid krijgen zich hierop voor te bereiden.
- ✓ Contacten aanhalen met de inwoners en de maatschappelijke organisaties.

5.4 De werkwijze van de Participatieraad verder activeren

- ✓ Zorg dragen voor voldoende nieuwe leden met voldoende diversiteit.
- ✓ De leden voorzien van juiste informatie en kennis en, waar nodig, verder scholen.
- ✓ Gebruik maken van internet en social media om de bekendheid van de activiteiten van de Participatieraad te vergroten.

Werkwijze en specifieke activiteiten per werkgroep

Overkoepelende thema's waar alle werkgroepen zich mee bezig houden zijn:

- Preventie Wmo, Jeugd en Participatiewet – gebiedsgerichte aanpak
- Integrale kadernota Sociaal Domein

Jaarplan werkgroep Jeugd - Cobie Aandewiel (contactpersoon); Jolanda Jorna; Gosse Spiekhout; Hans Kingma en Johannes Wassenaar

Vanuit de onderwerpen van onder andere de gemeentelijke beleidsagenda is gekozen voor de volgende punten voor 2019.

Probleem/Onderwerp	Doel	Actie
Zonder achterstand naar de basisschool	In 2019 is een plan gereed voor de optimale inzet van de extra middelen voor- en vroegschoolse educatie.	<ul style="list-style-type: none">- Gesprek met de betrokken beleidsambtenaren- Stukken bestuderen- Informatie ophalen bij de doelgroep
De kritieke eerste duizend dagen	Er wordt een plan ontwikkelt voor de eerste duizend dagen in samenwerking met de verloskundigen en de Jeugd Gezondheidszorg	<ul style="list-style-type: none">- stukken bestuderen- informatie ophalen hoe meldingen worden afgehandeld
Doorgaande ondersteuning 17 tot 27 jarigen	O.b.v. een probleemanalyse van de situatie in onze gemeente inzichtelijk maken op welke manier de huidige dienstverlening van de gemeente verder verbeterd wordt.	<ul style="list-style-type: none">- gesprek met de beleidsambtenaar- bestuderen van de voorliggende stukken- informatie ophalen bij de doelgroep
Investeren in verbetering en vernieuwing	Door scenario's voor een gebiedsgerichte aanpak, plannen voor het verminderen van specifieke risico's en verbinden van functies invulling geven aan de verbetering en vernieuwing van Opvoeden & Opgroeien	<ul style="list-style-type: none">- gesprek met de beleidsambtenaar- signalen ophalen

	vanuit het beleidskader Sociaal Domein.	
Preventie WMO en gezondheid - Tactisch beleid Preventie collectieve gezondheid (0-100 jaar)	Voldoen aan de bepalingen in de Wpg en lokaal implementeren Nationaal Preventieakkoord	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met de beleidsambtenaar - bestuderen van de voorliggende stukken - informatie ophalen bij de doelgroep

Jaarplan Werkgroep Ouderen – Johannes Wassenaar (contactpersoon); Johan Mintjes; Jelle Roorda; Altjea Browne en Sophia Cuperus

Actie	Beoogd doel
Bezoek Mienskipsintrum Leppehiem in Akkrum	Informatie. Inzicht krijgen in de zorgtaken van dit centrum voor ouderen
Bezoek bestuursvoorzitter van zorginstelling Meriant	Informatie. Met name over het nieuwgebouwde Marijke Hiem
Toenadering zoeken met ouderenbond Cosbo	Nauwere samenwerking met deze combinatie van ouderenbonden
Bezoek seniorencafé. (Is inmiddels al afgelegd)	Info werkwijze van dit ouderencafé en hun thema-ochtenden
Bezoek aan de Islamitische gemeenschap (Was op 10 april j.l.)	Inzicht krijgen in problemen / wensen van de Turkse en Marokkaanse gemeenschap
Aandacht voor de huisvesting van demente ouderen	Het volgen van de gemeentelijke toezeggingen
Afspraak maken met Mariënbosch in Heerenveen	Opdoen van informatie
Volgen de ontwikkelingen van levensbestendige woningen	Nagaan toezeggingen B en W in de nota "Soarch foar thús"

Naar aanleiding van de beleidsagenda 2019:

Advisering beleidsplan preventie Wmo en gezondheid <ul style="list-style-type: none"> - Problematische eenzaamheid - Dementie 	Nagaan of de voornemens van B en W realiseerbaar / concreet zijn
Advies: Nota over de hulp aan inwoners om langer thuis te wonen	Nagaan of de plannen uit "Soarch foar thús" Goed kunnen worden uitgevoerd

Jaarplan werkgroep Meedoen en Voorzieningen – Jolanda Jorna (contactpersoon); Cobie Aandewiel; Sophia Cuperus en Dick Kleinhesselink

Vanuit de onderwerpen van onder andere de gemeentelijke beleidsagenda is gekozen voor de volgende punten voor 2019.

Probleem/Onderwerp	Doel	Actie
Signalen m.b.t. PGB en ZIN. Waar wordt op gestuurd of is er keuzevrijheid?	Informatie verzamelen en hieruit een (ongevraagd) advies aan B&W geven	<ul style="list-style-type: none"> - afspraak maken met beleidsambtenaren - gesprekken voeren met gebruikers. Wat zijn hun ervaringen?
Signalen ophalen & bezoeken afleggen bij relevantie zorg-organisaties	Informatie verzamelen en hieruit een (ongevraagd) advies aan B&W geven	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met beleidsambtenaar - stukken lezen - informatie ophalen bij relevante organisaties
Preventieve aanpak psychosociale problematiek	Door informatie verzamelen en gesprekken komen tot een advies	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met beleidsambtenaar - stukken lezen - informatie ophalen bij zorgaanbieders op dit terrein: AanZet, MindUp
Gevolgen wijzigingen eigen bijdragen igv alg. vz Himmelsjek per 2020	Feedback op dit plan geven aan B&W m.b.t. de mogelijke wijziging van de eigen bijdrage	<ul style="list-style-type: none"> - wat zijn de consequenties van dit plan voor de burgers van Heerenveen - gesprek met de beleidsambtenaar
Integrale Kadernota Sociaal Domein	Integraal beleidsplan sociaal domein gericht op verbetering en vernieuwing van het bestaand	<ul style="list-style-type: none"> - stukken bestuderen - informatie ophalen zodat we een gedegen advies kunnen geven
Maatwerk Wmo - Wmo-verordening	Inzicht krijgen in hoe de burgers de uitvoering WMO in Heerenveen ervaren	<ul style="list-style-type: none"> - stukken bestuderen - informatie ophalen hoe meldingen worden afgehandeld
Preventie Wmo en P'wet gebiedsgerichte aanpak	Inzicht krijgen in de verdere ontwikkeling op het gebied van de Wmo en P'wet m.b.t. gebiedsgerichte aanpak	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met de beleidsambtenaar - bestuderen van de voorliggende stukken - informatie ophalen bij de doelgroep
Wmo en veiligheid	Per 2020 in staat om uitvoering te geven aan de Wet verplichte GGZ	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met de beleidsambtenaar - bestuderen van de voorliggende stukken - informatie ophalen bij de doelgroep
Wmo en veiligheid - Verwarde en overlast gevende personen	Tijdelijke huisvestingsmogelijkheden voor deze groep inwoners	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met de beleidsambtenaar - signalen ophalen

Wmo - Toekomstvisie beschermd wonen/MO 2021	Standpunt over uitvoering is duidelijk per 2021	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met de beleidsambtenaar - bestuderen van de voorliggende stukken - informatie ophalen bij de doelgroep
---	---	--

Jaarplan werkgroep Werk en Inkomen – Althea Browne (contactpersoon); Renie Plantinga Johan Mintjes; Gosse Spiekhout en Hans Kingma

Actie	Beoogd resultaat
Uitvoeren van kernactiviteit: het uitbrengen van preadviezen aan PRH op het gebied van werk en Inkomen (W&I), re-integratie en participatie-gevraagd en ongevraagd.	Basis voor gedegen beraadslaging in PRH, wat leidt tot afgewogen adviezen aan B&W; met als resultaat: optimale invloed op gemeentebestuur in de door PRH voorgestane richting.
In vervolg op 2018 het volgen van aanpak laaggeletterdheid met betrekking tot toegankelijkheid op het gebied van werk en inkomen.	Monitoren beleid aanpak laaggeletterdheid en advisering van het College gericht op vermindering van laaggeletterdheid. Vermindering aantal laaggeletterden.
Contact houden met organisaties in de gemeente actief op het terrein van werkgroep Werk en Inkomen. De werkgroep zet zich actief in om in gesprek te komen en blijven met direct betrokkenen. De werkgroep zal proactief naar aanleiding van de bevindingen van 2018 extra aandacht besteden aan mensen met schulden en schuldhulpverlening. Specifiek aandacht voor armoede onder jongeren en ouderen.	<ul style="list-style-type: none"> • Contact in brede zin houden met personen die onder de Participatiewet vallen, belangenbehartigers en andere relevante organisaties. • Geïnformeerd worden door direct betrokkenen omtrent de in de praktijk ervaren gevolgen van de Participatiewet. • Op de hoogte gehouden worden van ondervonden knelpunten van schuldhulpverlening. • Informatie verkrijgen van betrokkenen t.a.v. knelpunten armoedebestrijding • Bekendheid PRH bij doelgroepen en organisaties. • Vroegsignalering
Noodzakelijk overleg voeren met ambtenaren over voortgang en ontwikkeling op het gebied van de werkgroep. Het volgen van de voorbereidingen met het oog op het invoeren van nieuwe wetten	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdig op de hoogte zijn van nieuwe ontwikkelingen. • Betrokken worden bij gedachtevorming • Inbreng in planvorming. • Bijdrage aan evaluatie van maatregelen en ontwikkeling van beleid. • Pact om meer mensen aan het werk te krijgen. • Doorontwikkeling aanpak uit preventieplan • Betrokken bij invoering Wet Inburgering
Contact onderhouden met Caparis, o.a. cliëntenraad.	<ul style="list-style-type: none"> • geïnformeerd blijven door betrokkenen over de opgedane ervaringen met de maatregelen uit de Participatiewet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Toekomstbestendig werk voor mensen met een (arbeids) beperking • Onze adviezen aan het College met name richten op toekomstbestendig werk voor mensen met een (arbeids) beperking.
<p>Vroeg betrokken worden bij gedachte-en planvorming nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van Collectieve Verzekering en de Heerenveen Zorgt Regeling.</p> <p>.</p>	<p>Een optimale invloed uit kunnen oefenen op de nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van zorgkosten voor mensen met een laag inkomen en daarop aansluitend een weloverwogen advies aan het college uit kunnen brengen.</p>
<p>In vervolg op 2018 zal er ook dit jaar eveneens gelet worden of de cijfers/gegevens en de conclusies die uit de cijfers/ gegevens getrokken worden overeenkomen met de beoogde doelstellingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kritisch volgen en signaleren van knelpunten die volgen uit de cijfers/gegevens. • Kritisch volgen welke stappen er ondernomen worden naar aanleiding van de conclusies van de verkregen cijfers/gegevens